

Torat Habayit ('Hafets 'Haïm)

Chapitre 8

בו יבואר איך שצריך האדם להתבונן בימי חייו על מעשיו כדי שלא יודח למעלה ממקום הקדושה הנה אנו אומרים תמיד ומשננין בפינו מה שיתנהג אתנו לעוה"ב שאנו אומרים בכל יום ראשון בשבוע מי יעלה בהר ה' ומי יקום במקום קדשו [שידוע שבהמ"ק שלמטה מכוון כנגד בהמ"ק שלמעלה וע"כ כשם שפה יש הר הבית שהוא מחנה לויה ועזרה שהוא מחנה שכינה כן יש ג"כ למעלה כנגדם] ולזה אמר מי יעלה בהר ד' היינו מי האיש שזוכה נפשו לעלות להר הבית שלמעלה ומי זכה עוד יותר שיהיה שם בעזרה שהוא מקום הקודש מחנה שכינה וע"ז מסיים שהוא נקי כפים (שהוא נקי מגזל) ובר לבב היינו מן עונות שבין אדם למקום ומוכח מזה דאם יש עליו אלו העונות משולח ממחנה שכינה בודאי ואף להר הבית שלמעלה לא יוכל לעלות והנה כתוב כזה היה צריך להיות נגד עיני האדם תמיד ולהצטער מזה אחרי שבו כתב להדיא פסק דינו וכן אנו אומרים בכל יום ג' פעמים מלך אוהב צדקה ומשפט ובודאי כיון שהוא אוהב שיצטרף גם משפט לצדקה*) בודאי יהיה כן ומי יוכל לעמוד אפילו במעט משפט ודהמע"ה אמר וממשפטיך יראתי וא"כ היה לו להאדם להזדעזע כשמגיע לברכה זו ואנו רואין שלא כן הדבר ואפילו באנשים תמימים ומאמינים בשלמות בעיני שכל ועונש אעפ"כ אינו פועל כ"כ בנפשו להתעורר עי"ז לתשובה מעונותיו וכן להתחזק בעיני מעשים טובים כדי שיקובל להיות במקום קדשו והטעם לזה לפי שטבע האדם להיות מתפעל רק ממה שהוא רואה עכשיו בעיניו וענין הזה הלא הוא בדבר העתיד והיצה"ר מסיתו שעוד יחיה

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

שנין אלפין לפיכך אינו מזדעזע כ"כ מענין העונש שיהיה לבסוף אבל כבר אחז"ל באבות איזהו חכם הרואה את הנולד ר"ל שמצייר בנפשו עניני העתיד כאלו הוא רואה אותם עכשיו בפועל ממש וכה"ג איתא באבות הסתכל בשלשה דברים ואי אתה בא לידי עבירה וכו' ר"ל ג"כ שיצייר בנפשו כאלו הוא מסתכל ממש בעיניו ויועיל בודאי שלא יבא לידי עבירה. ובדברינו יומתק מאד מה שנמצא בכמה מקומות בדחז"ל שכשהאדם עושה מצות מקבל הש"י נחת ושמחה מזה וכן להיפך ח"ו בעונות הקדוש ברוך הוא מצטער מזה ואמרתי הטעם לזה דידוע שישראל הם לד' בבחינת בנים כדכתיב בנים אתם לד' אלהיכם והנה האדם בעצמו כשעושה איזה מצוה קשה לו להשיג שמחה גדולה [אם לא שהוא בבחינת חכם שרואה ממש הנולד וכנ"ל] ע"י מה שעתיד להיות כאלו הוא עכשיו ממש לא כן הקדוש ברוך הוא שהוא למעלה מגדר הזמן והוא רואה דבר העתיד כאלו אנו רואין דבר שהוא עכשיו וע"כ הקדוש ברוך הוא רואה גודל התענוג שיהיה לו לעתיד והוא משמח בזה כאב שרואה שעלה בנו לגדולה וכן להיפך כשאדם עושה עון הקדוש ברוך הוא רואה את גודל העונש שיהיה לו בגיהנם ומצער מאוד מזה כאב שרואה מרחוק שבנו נופל תוך כבשן האש היש לך צער גדול מזה וע"כ*) יש לו לאדם ליזהר מאוד בעונות כדי שלא יגרום הצער להקב"ה לבד עונשו העתיד. ודע עוד דאפילו אם האדם בעצמו זכה לקום במקום קדשו דהיינו למעלה בשמי מרומים במחנה השכינה אפ"ה כל תורתו ומצותיו אין להם רשות לעלות לשם אלא אותם שעשה לשמה ואף דמצינו בזה"ק שאפילו תורה שלא לשמה יש בה כח להציל אותו מגיהנם וכזה מוכח גם בגמרא במעשה דאחר אפ"ה להעלותם מעל השמים אין בהם כח כ"ז שלא היה לשמה והוא גמרא מפורשת וכדלקמיה. והנה אספר להקורא ענין אחד וממנו ניקח מוסר השכל לענינינו איש אחד הוסכם אצלו ליסע לאה"ק הוא וכל בניו ושאר אנשי ביתו ומכר ביתו ועסקיו שהיה לו בחו"ל ויקח צרור כספו בידו והזמין

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

עצמו בכל ההצטרפות שהיה שייך להנסיעה ויהי כאשר קרב אל האניה אמר לו שר האניה [בשם הרופא המיוחד לו שם] אין לי רשות להוליך אותך וכל בניך לשם ויבך ויתחנן לו ויאמר לו התבוננתי על בניך שיש מהם שלא יהיה בכחם לסבול אויר הים ולא תחשוב שבזמן אחר יוכלו ליסע על הים כי גיוס חלש מאוד ואינם רשאים לעולם ליסע על הים וע"כ אתה מוכרח להניח פה מחצית בניך בחו"ל ויהי כאשר הוכרחו להתפרד מי יוכל לשער גודל הבכיות והצער שהיה אז ממנו ומהם בהתבוננו כי הוא איש זקן ולא יחזור עוד לחו"ל וכן הם לא יראוהו עוד לעולם. וככה ממש הדבר שייך אצלינו ידוע כי יש תולדות הגוף ותולדות הנפש שהם המעשים טובים וכשם שבעוה"ז כל חיבתו ושמחתו של האדם הוא כאשר רואה בנו כשתילי זיתים סביב לשולחנו כן לעד שמחת האדם בעולם העליון הוא כאשר תמיד מתרועע עם המלאכים שנבראו ממעשיו שהם ג"כ רעיו האהובים לו מאוד וחשובים אצלו כבניו וכידוע שתולדותיהם של צדיקים מעש"ט [כדפירש"י בפ' נח] וע"ז אמר הכתוב בדרך רמז ואיש את קדשיו לו יהיה וכאשר האדם זוכה שאין לו מעכבים ורוחו תשוב אל אלקים למקום מחצבתה גם צדקותיו הולכים לפניו וכמו שנאמר והלך לפניך צדקך שהאדם בעודו בחייו עושה כמה אלפים פעולות טובות ומכל פעולה נברא ענין רוחני ככתוב בסה"ק ובכלות ימי חייו ורוחו תשוב אל אלקים כולם תשוקתם לעלות עם הנפש למעלה אבל תדע מי הם הפעולות שבכחם לעלות למקום גבוה היינו מעל השמים אותם שעשה לשמה אבל אותם שעשה שלא לשמה אין בהם כח לעלות רק עד השמים [כדאיתא בפסחים דף מ"ח כתוב אחד אומר עד שמים חסדיך וכתוב אחד אומר מעל שמים חסדיך לא קשיא כאן בעושים לשמה כאן בעושים שלא לשמה] והנה כאשר הנפש רואה שזכותיו הרבות שעשה בחייו הולכים לפניו כמו שכתוב והלך לפניך צדקך שמחתו ושמחתם גדולה מאד אבל כ"ז עד השמים אבל כאשר הגיעו לעלות מעל השמים עם הנפש יחד בע"כ יפרדו זה מזה

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

שאין בכחם לעלות יותר ומי יוכל לשער הצער שיש לו ולהם
שבע"כ נפרד מהם לעד ולא יראה אותם לעולם וכדאיתא
בשבת דף קנ"ג שהנשמה תוך י"ב חודש עולה ויורדת אבל
לאחר י"ב חודש עולה אצל כסא הכבוד ושוב אינה יורדת
לעולם וע"כ האדם בעודו בחייו יזהר שיהיה תורתו ומעשיו על
גדר השלמות ואז אשרי וטוב לו ועיין בשבת דף ל"א במימרא
דר"ל ורבא שם שכל התורה והמצות שהאדם מסגל בעוה"ז
ישתדל שיהיו מוקפים באוצר של יראת שמים:

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions